

Роль мультиспіральної комп'ютерної томографії в діагностиці патології дуги аорти (опис випадку первинної верифікації складної вродженої аномалії у пацієнтки старечого віку)

Будзан І.М.², Судус А.В.^{1,2}, Гудзенко Т.Б.^{1,2}, Рогів Н.В.², Нестерак Р.В.^{1,2}, Івасюк У.Д.², Стефанський О.Ю.², Гретчин О.В.²

¹ ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» (Івано-Франківськ)

² Клінічний лікувально-діагностичний центр «СІМЕДГРУП» (Івано-Франківськ)

В статті презентовано випадок первинної діагностики надзвичайно рідкісної вродженої вади дуги аорти у жінки старечого віку (79 років) з розвитком компресії стравоходу та явищами дисфагії. Оцінено роль мультиспіральної комп'ютерної томографії у верифікації патології грудної аорти.

Ключові слова: вроджена вада серця у дорослих, судинне кільце, мультиспіральна комп'ютерна томографія.

Судинне кільце аорти, як рідкісна аномалія розвитку дуги аорти і її гілок, становить усього 1–3,8% до загального числа усіх вроджених вад серця (ВВС) [1, 2]. У більшості випадків ця аномалія діагностується в дитинстві, клінічні прояви у вигляді важкої респіраторної обструкції, як правило, спостерігаються в перші 6 місяців після народження і часто призводять до летальності. Поява симптомів захворювання пізніше 6 місяців характеризується легшим перебігом і кращим прогнозом. Хірургічна корекція цієї патології зазвичай дає хороші результати [2]. Верифікація судинного кільця аорти у дорослих є вкрай рідкісною знахідкою, в доступній нам літературі описані поодинокі такі випадки [3–5].

Метою роботи є презентація рідкісного випадку верифікації судинного кільця аорти у пацієнтки старечого віку.

Матеріали і методи. Пацієнтка Л., 79-ти років, поступила в клінічний лікувально-діагностичний центр «Сімедгруп» на консультацію до кардіохірурга з діагнозом направлення: Аневризма грудної аорти. З анамнезу хвороби відомо, що два місяці тому вперше за життя з'явилися явища дисфагії, відчуття дискомфорту під час ковтання грубої, а згодом і рідкої за консистенцією їжі. При обстеженні – оглядовій рентгенографії органів грудної клітки та фіброезофагогастроскопії – запідозрено патологію грудної аорти як причину зовнішнього здавлення стравоходу і, як наслідок, явищ дисфагії.

Для верифікації діагнозу призначено мультиспіральну комп'ютерну томографію (МСКТ) органів грудної клітки з контрастуванням. Обстеження проводили на апараті Somatom Definition AS, Siemens, Німеччина, 2012 р., контрастний агент – омніпак 350.

Результати та обговорення. За даними проведеного обстеження (рис. 1) виявлено судинне кільце, утворене правосторонньою дугою аорти (1 А) і лівим плечоголовним стовбуром, або так звана безіменна артерія (2 Б). Дуга йде ретроезофагеально, по ходу віддає праву підключичну (3 В), загальну сонну артерію (4 В), продовжується правосторонньою низхідною аортою та в цій ділянці позаду стравоходу утворює цибулиноподібне випинання, або дивертикул Коммереля (5 Г). Безіменна артерія відходить від висхідної аорти (6 В), йде спереду від трахеї та стравоходу (7 А) [1–3, 6].

Судинне кільце буває повним або неповним з різними варіантами та особливостями

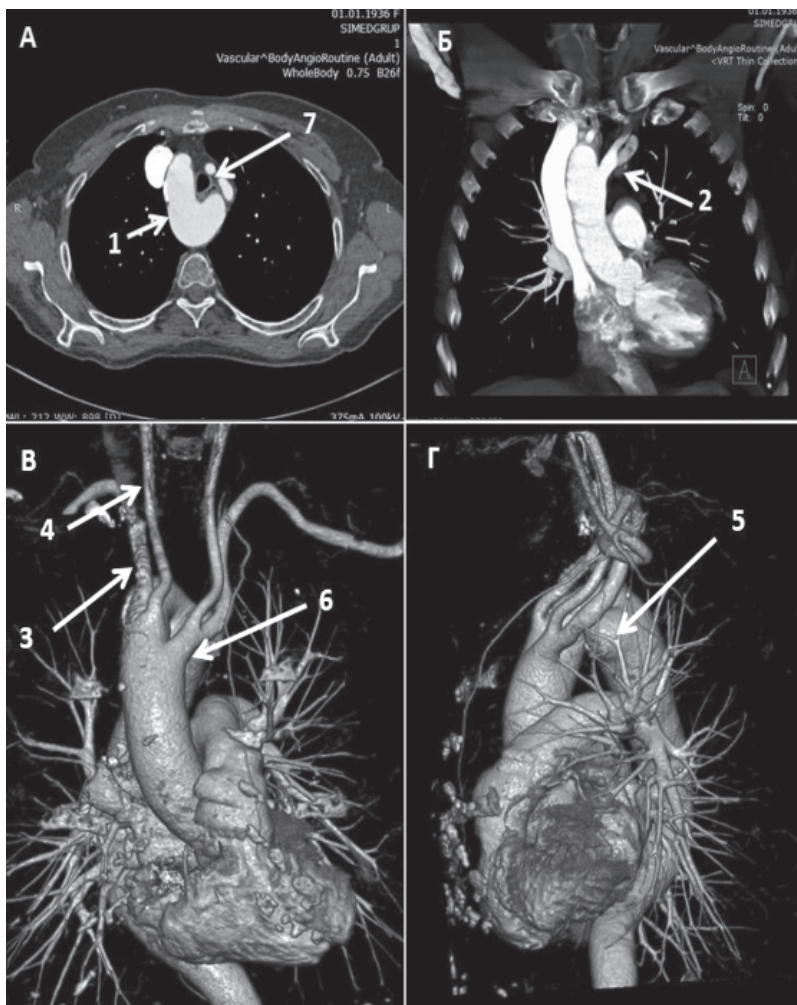

Рис. 1. Знімки МСКТ хворої Л., 79 років

- А – аксіальна проекція: 1 – правостороння дуга аорти, 7 – стравохід (значна компресія) та трахея; Б – фронтальна проекція: 2 – лівий плечоголовний стовбур;
 В і Г – 3D-реконструкція: 3 – права підключична артерія; 4 – права загальна сонна артерія;
 5 – дивертикул Коммереля; 6 – місце відходження лівого плечоголовного стовбура від висхідної аорти

[2]. Наш випадок є вкрай рідкісним і найбільш схожий на подвійну дугу аорти з атрезією лівого компоненту, що і формує кільце [1–3, 6].

Особливістю даного випадку є й те, що дане захворювання тривалий час протікало безсимптомно і виявлено вперше в старечому віці.

Висновки

1. МСКТ органів грудної клітки з контрастуванням є доступним і високоінформативним методом верифікації патології грудної аорти.

2. Складні вроджені вади серця можуть тривалий час протікати безсимптомно та проявлятися у хворих похилого та старечого віку.

Література

1. Бураковский В.И. и др. Сердечно-сосудистая хирургия: руководство / Под ред. акад. АМН СССР В.И. Бураковского, проф. Л.А. Бокерия. — М. : Медицина, 1989. — 752 с; с. 328–332.
2. Kirklin J.W. and Barratt-Boyes B.G., Cardiac Surgery. (2nd Edition) Churchill Livingstone, New York, 1993. — 2 Volumes: Vol. 1, p. 1–859 plus index; Vol. 2, p. 861–1779 plus index. — P. 1365–1373.
3. Radiology Cases In Pediatric Emergency Medicine [Електронний ресурс] / Yamamoto L.G. Difficulty Breathing Throughout Infancy. In: Yamamoto L.G., Inaba A.S., DiMauro R. (eds). — 1999. — Vol. 6, case 19. — Available online at: www.hawaii.edu/medicine/pediatrics/pemxray/v6c19.html
4. Circulation, Images in Cardiovascular Medicine 2006 [Електронний ресурс] / Hiroshi Ikenouchi, MD; Fumiko Tabei, MD; Nobuhiko Itoh, MD; Akira Nozaki, MD: “Silent Double Aortic Arch Found in an Elderly Man”. Available online at: <http://circ.ahajournals.org/content/114/8/e360>
5. The National Center for Biotechnology Information; Interactive Cardiovascular Thoracic Surgery 2012 Jun. [Електронний ресурс] / Kenichiro Noguchi, Daijiro Hori, Yohei Nomura and Hiroyuki Tanaka: “Double aortic arch in an adult”. Available online at: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3352726/>.
6. ACCF/AHA/AATS/ACR/ASA/SCA/SCAI/SIR/STS/SVM 2010 Guidelines for the Diagnosis and Management of Patients With Thoracic Aortic Disease // J Am Coll Cardiol. — 2010. — Vol. 55. — P. e292.

Роль мультиспиральной компьютерной томографии в диагностике патологии дуги аорты (описание случая первичной верификации сложной врожденной аномалии у пациентки старческого возраста)

Будзан И.М., Судус А.В., Гудзенко Т.Б., Рогив Н.В., Нестерак Р.В., Ивасюк У.Д., Стефанский А.Ю., Гретчин А.В.

В статье представлен случай первичной диагностики чрезвычайно редкого врожденного порока дуги аорты у женщины старческого возраста (79 лет) с развитием компрессии пищевода и явлениями дисфагии. Оценена роль мультиспиральной компьютерной томографии в верификации патологии грудной аорты.

Ключевые слова: *врожденный порок сердца у взрослых, сосудистое кольцо, мультиспиральная компьютерная томография.*

The Role of Multislice Computed Tomography in the Diagnosis of Aortic Arch Pathology (Case Study of Initial Verification of a Complicated Congenital Anomaly in an Elderly Female Patient)

Budzan I.M., Sudus A.V., Gudzenko T.B., Rogiv N.V., Nesterak R.V., Ivasiuk U.D., Stefanskyi O.J., Gretchyn O.V.

The article describes the case of initial diagnosis of an extremely rare congenital aortic arch anomaly in an elderly female patient (age=79) with the development of esophageal compression and dysphagia symptoms. The role of multislice computed tomography in the verification of the pathology of the thoracic aorta was evaluated.

Key words: *congenital heart disease in adults, vascular ring, multislice computed tomography.*